

ILUZIJA IN 3D PROSTOR

Tokratna razstava izbranih članov Likovnega društva Kranj se posveča tematiki, ki je očarala že od nekdaj, saj v sebi zaobjame širok pogled na prostor in hkrati nudi kar nekaj možnosti reinterpretacije le-tega. Prostor dojemamo s pomočjo čutil in razuma, hkrati pa nanj vplivajo tudi čustva. Pri umetniku je organizacija vseh teh produkt, ki ga zaznamuje likovni prostor. Tako imamo različne primere podajanja prostora, ki nastaja na dvodimenzionalni ploskvi in s pomočjo prostorskih ključev. Le-ti s posebnim načinom uporabljanja in organiziranja oblik, ustvarijo iluzijo tretje dimenzije oziroma globine prostora in telesnosti. Iluzija je tako lahko vtis ali pa popačena zaznava resničnosti. Igra se z našim razumom, ki poskuša razumeti zapleteni svet okoli nas. Prevara čutil pa je bila v umetnosti prisotna skozi vsa obdobja. Na drugi strani pa imamo prostor treh razsežnosti, ki ga predstavljajo tridimenzionalni objekti. Ti so lahko prostostoječi ali le izstopajoči in posegajo v človeško okolje, ter imajo pomembno lastnost, ki jih loči od iluzije. Ta lastnost je, da vsebujejo volumen in s tem dobimo pozitivni in negativni prostor - teles in prostora v katerem se nahajajo.

Iluzija:

IZTOK ŠMAJS MUNI na dvodimenzionalni ploskvi ustvarja variacijo različnih barvnih vzorcev, ki se kot mreže razgrinjajo čez črno monokromno ozadje platna. Vzorcji nastajajo iz osnovnega likovnega elementa, tu vidnega kot kratke črtice, ki so lahko samostojne, se križa ali pa je del večje celote, katero zaznamujejo različne oblike. Barva je glavni element s katerim doseže vibracijo ploskve in iluzijo prostora. Tako izkoristi tople in hladne, močne in blede, primarne in sekundarne barve, ki se med seboj prepletajo, približujejo, umikajo in ustvarjajo barvno valovanje.

KLEMENTINA GOLIJA ustvarja večplastna kolažna dela z imaginarnimi abstraktnimi krajinami. Razmejenost slikovnih površin na vertikalne monokromne barvne pasove različnih barvnih kontrastov in nasičenosti, nakazujejo uporabo prostorskih ključev, ki so izrazitejši v osrednji sliki. Ta nas s pomočjo stopnjevanja linij, moči barve, uporabo teksture in atmosferskih učinkov vabi v prostor, ki se odpira pred nami. Le-ta pa vsebuje intimno noto, krhke znakovne risbe, ki je del nakazanih likovnih elementov in je kot beg iz zemeljskega sveta v višje sfere zavedanja.

MARUŠA ŠTIBELJ izpostavlja tehniko kolažiranja, ki označuje njene reinterpreterane krajinske slike z živalskimi vložki. V delih posega po različnih materialih za katerimi se skrivajo barvni papirji in stari papirnati serveti, le-ti pa so minimalno dodelani z akrilno barvo. Njena kompozicija nastaja s pomočjo prostorskih učinkov barve, ki se razkrivajo v zaporednem plastenju in prekrivanju kolažnih izrezkov, ter na ta način nakazujejo prostor. Hkrati pa izkoristi kolaž za prefinjen reliefni vtis, ki nastaja kot zmečkanina ob lepljenju materiala in daje sliki občutek snovnosti in življenja.

CVETO ZLATE se z iluzijo spopade v svojih krajinah, ki jih popestri z živalskim dodatkom ptic in kritično noto **I FEEL SLOVENIA**. Tako je pri njem prisoten prehod iz prvega plana, s prostorsko razvrščenimi stiliziranimi vranami, v drugi plan, z abstrahirano pokrajino, zaznamovano z barvno perspektivo. Vtis, ki ga zasledimo v izboru barv uporabljenih na sliki, lahko povežemo z vzhajanjem ali zahajanjem sonca, ko svetloba počasi, po pasovih prodira v ospredje in prebuja naravo ali se umika in prepušča noči svojo moč. Tako je s prostorskimi učinki barve dosegel želeni učinek interpretirane realnosti.

BONI ČEH v svojih delih ohranja kubistično noto tako, da so njegovi notranji svetovi, spoznanja in videnja, ki jih prenaša oziroma razpostavlja po platnu, kot sestavljanke organskih in geometričnih form, ki dajejo videz razstavljenega in ponovno sestavljenega predmeta, rastlinskega, živalskega ali človeškega bitja. Vse pa zaradi obsežnosti informacij ter različnih zornih kotov, ki jih želi posredovati, daje občutek prostora v katerem se zgubimo, saj nekako tavamo skozi različne barvne plasti, prekrivanja in zabrisanosti. Ta občutek se igra z našim razumom in nam hkrati dopušča svoboden vstop v prostor iluzije.

FRANC VOZELJ se predaja motiviki aktov in hodi po meji med klasičnim slikarstvom in abstrakcijo. Če so v sami figuri še klasični zametki s študijskim analitičnim pristopom telesnosti figure, ki blede in se izgublja v prostoru, je le-ta zaznamovan z odmikom in prehodom k sodobnim idejam. S peščenimi barvnimi toni zabriše realnost okolja, ki je nepomembna, saj figura predstavlja padec in leti skozi prostor, ki ga zazna le kot barvne lise različnih intenzivnosti. Je eden redkih umetnikov, ki prepriča z ujetim trenutkom gibanja in s pomočjo figure osmisli prostor.

KAJA URH se sooča s problematiko množičnega vpliva različnih vizualnih medijev, ki jih povzame in poveže v novo zgodbo. Njena večplastna dela kažejo na spajanje slike v sliki, kjer povzema realne izseke iz uličnega in mestnega vrveža, večinoma s poudarjeno diagonalno kompozicijo, v kateri je nakazana perspektiva z urbanostjo ali izrazito linijo ulice in pločnika, hkrati pa upošteva navidezno manjšanje predmetov, ki se oddaljujejo. Za izpostavitve osrednjega prizora pa uporabi vertikalno linijsko členjeno sliko, z intenzivnim barvnim tonom, ki preglasi prvotno sliko in deluje kot, da nas vodi v drugi svet.

3D Prostor:

ANDREJA ERŽEN ustvarja tridimenzionalne osvetljene objekte, ki prikazujejo različne zgodbe. Tokrat je posegla po "ready made" predmetu – škatli kot nosilcu osrednje zgodbe. Ta ima po eni strani namen, da v sebi nekaj shrani, v tem primeru spomine, po drugi strani pa ima dodatno likovno vrednost, saj so ti spomini del živahnih ilustracij in risb. Tako se pred nami odpira prostor v prostoru z realnim pridihom, ponekod pa le nakazanim s prostorskimi ključi. Celota pa z umetno svetlobo deluje mistično in skrivnostno, ter le še poudari prostor in nakaže oprijemljivo globino.

KLAVDIJ TUTTA s pomočjo slikarske, kolažne in asemblažne tehnike, upodablja irealni virtualni svet mediteranskega okolja. Gradi dva navezujoča se svetova, enega na platnu in drugega v podobi prostostoječega objekta ali skulptoslike. Z uporabo barvne perspektive na platnu pričara občutek globine. Tako nastopi dvojnost med osnovno barvno ploskvijo ozadja in frontalnim nežnim migetajočim kolažnim delom, za katerim se skrivajo ladje in žerjavi, ki s svojo vertikalnostjo in senco želijo poseči v prostor in so hkrati del najmočnejšega globinskega ključa. Z nizanjem linij in točk pa ujame še gibanje svetlobe iz zraka.

MARKO TUŠEK je eden izmed umetnikov, pri katerem je čutiti močan vpliv naravnega okolja na njegova dela. Pri tem ne gre le za material, ki ga umetnik pobira in odvzema svojemu naravnemu okolju, temveč gre tudi za sam spoj elementov in barvne kombinacije, ki kažejo sproščeno in ne vsiljeno kompozicijo, kot bi jo izrezali iz rečne struge, zamrznili in ji dali telesnost in s tem večnost. V prepričljivosti modrih odtenkov je moč občutiti iluzijo prostora, kjer se vije reka, hkrati pa zaradi asemblažnosti to delo že posega v naš prostor, ter postaja oprijemljiva tridimenzionalna zaključena celota.

KAROL KUCHAR v svojih abstraktnih delih, ki predstavljajo maske, spaja iluzijo prostora, kot tudi volumen in s tem povezano maso, ki izstopa iz dvodimenzionalnosti ploskve nosilca in je hkrati izhodiščna točka njegovega razmišljanja. Z uporabo odvrženih offset plošč, ki jih reže in oblikuje v geometrijske in organske elemente, prikazuje razgibanost in raznolikost kompozicije. Uporaba samega materiala s katerim umetnik diha in je z njim globoko povezan, ter dodajanjem barve in izkoriščanjem kemijskih reakcij, pa omogoči spopad našega razuma z oprijemljivo zaznavnostjo prostora in iluzije.

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ je kot edini predstavnik kiparske veje zastopan z linijo kipov iz mehkega materiala blaga in plastike, v belih ali bež tonih. Zgodba, ki stoji za njimi se navezuje na človeka, žival in rastline, ki so umeščeni v skupni prostor, kot enakovredni elementi, čeprav materialnost, ki jo uporabi kot simbol za potrošnjo, kaže na prevlado človeka. Celota je zamišljena kot prostorska postavitvev v kateri izkoristi telesnost človeka in živali, medtem ko mu ploskovite smreke služijo bolj kot iluzija rastline ali naravnega okolja, ki se človeku podreja.

PETER MAROLT se loteva problematike z arhitekturnega vidika. Njegovi artefakti, izdelani iz različnih materialov, v tem primeru lesa, so kot stilizirane rdeče prostorske zgradbe, členjene iz različnih geometrijskih likov in teles. Njihova členitev in medsebojno spajanje je natančno pretehtano, saj le na ta način lahko ustvari uravnoteženo kompozicijo, v kateri se prepletajo različni učinki gladkih in hrapavih površin, zaobljenih in ostrih linij, prekrivanje in izpostavljanje teles in s tem prehajanje med prostorskimi nivoji. Celota pa je zaključena šele z ustrezno svetlobo, ki prenese njeno telesnost in poudari plastičnost.

Melita Ažman, univ.dipl.um.zg.



IZTOK ŠMAJS MUNI
Dyptich, from Dxom/I series
akril na platno, 2 × 50 × 70 cm, 2015/16



KLEMENTINA GOLIJA
Iz cikla Potovanje skozi čas
mešana tehnika, 70 × 100 cm, 2015/16



MARUŠA ŠTIBELJ
Nevihita (diptih)
kolaž in akril na platnu, 50 × 50 cm, 2016



BONI ČEH
Brez naslova
akril na platnu, 2015



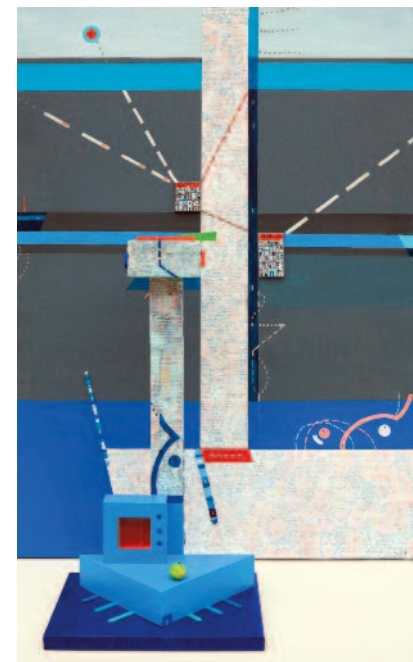
CVETO ZLATE
Na sončni strani Alp
akril na platnu, 60 × 50 cm, 2015



FRANC VOZELJ
Homo padanje
olje na platnu, 120 × 70 cm, 2015



KAJA URH
 Pass by and go around II
 svinčnik in akril na platnu, 40 × 50 cm, 2015



KLAVDIJ TUTTA
 Iz cikla Mediteranski svetilniki in mediteranska plovila
 mešana tehnika, 2016



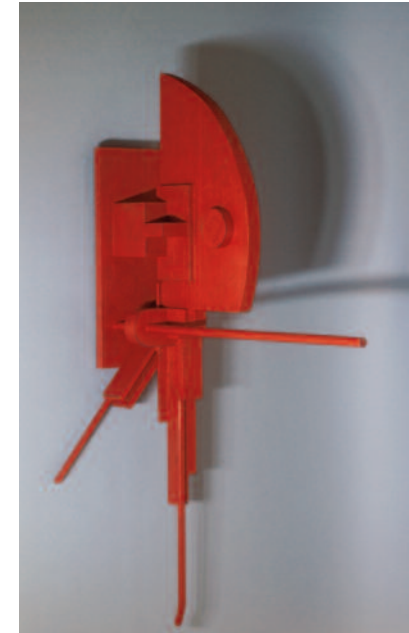
ANDREJA ERŽEN
 Anselm come to the pool_ The water is hot
 akril, saharški pesek, platno, led luč, 70 × 100 cm, 2016



MARKO TUŠEK
 Izhod 14
 mešana tehnika, 41 × 67 × 6 cm



KAROL KUCHAR
Maska
mešana tehnika, 2016



PETER MAROLT
Enterprise 1
obarvan les, 64,3 × 22,2 × 38,8 cm, 2016



ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ
Životonjsko & človeško carstvo
blago / plastika, 2016

BIOGRAFSKI PODATKI

KLEMENTINA GOLIJAJA rojena 26. marca 1966 na Jesenicah. Slikarstvo je študirala na Accademia di Belle Arti di Brera v Milanu, kjer je leta 1990 diplomirala. Podiplomski študij slikarstva in grafike nadaljevala na ALU v Ljubljani. Doslej je imela 93 samostojnih razstav in je sodelovala na več kot 200 skupinskih predstavitev doma in v tujini. Za svoje delo je prejela 15 nacionalnih priznanj in eno mednarodno nagrado. V letu 2007 je za uspehe in dosežke na likovnem področju prejela nagrado Mestne občine Kranj.

E: klementina.golija@gmail.com

IZTOK ŠMAJS MUNI rojen 22. julija 1953 v Velenju. V letih 1973-1977 je obiskoval Pedagoško akademijo v Ljubljani. Šolal se je tudi v tujini, med drugim na mednarodni univerzi Verbanò v Italiji in po programu ICCP v Santa Barbari v ZDA. Imel je številne razstave v tujini in doma.

E: iztokmuni@hotmail.com **W:** <http://hopna.net/smaj/s/index.htm>

MARUŠA ŠTIBELJ se je vpisala na oddelek likovne pedagogike Pedagoške fakultete v Ljubljani. Izobraževala se je na področju filma in videa ter diplomirala na temo sporočilnosti barv v filmu. Delovala je tudi kot asistentka režije, delala reportaže ter fotoreportaže in se udeleževala različnih likovnih in filmskih delavnic. Od leta 2012 se ukvarja predvsem z tehniko kolaža in ilustracijo.

E: stibelj.marusa@gmail.com W: www.marusastibelj.com

CVETO ZLATE rojen 1955 leta v Vogljah pri Kranju. 1977 leta je diplomiral na ALU v Ljubljani, diplomu tretje stopnje je opravil 1980 pri prof. Janezu Berniku. Ukvarja se s slikarstvom, grafiko, fotografijo in uporabno grafiko. Imel je 20 samostojnih razstav in 97 skupinskih razstav.

E: cveto.zlate@gmail.com

BONI ČEH je rojen leta 1945 na Jesenicah. Študiral je slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1970. Imel je več samostojnih razstav, sodeloval na številnih skupinskih razstavah doma in v tujini. Za svoje delo je prejel več nagrad.

E: boni.ceh@gmail.com

FRANC VOZELJ je rojen 28.03.1954 v Kranju. Po končani šoli za oblikovanje se je vpisal na ALU v Ljubljani, kjer je leta 1979 diplomiral na oddelku za slikarstvo, ter leta 1981 končal podiplomski študij slikarstva. Doslej je imel preko 80 samostojnih razstav doma in v tujini, sodeloval pa je na več kot 100 skupinskih razstavah. Med prejetimi priznanji tudi velika Prešernova plaketa mesta Kranja za leto 1999.

E: vozelj.franc@siol.net W: <http://www.franc-vozelj.si>

KAJA URH rojena leta 1988 v Kranju. Študijsko pot je začela na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, smer slikarstvo, kjer je leta 2012 diplomirala. Trenutno zaključuje magistrski študij na isti inštituciji. Je članica Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Likovne ga društva Kranj. Prejela je nagrado Grand Prix ZUŠL (Ex-tempo re Iveta Šubica, 2014) in Nagrado Fo.Vi (Ex-tempore Ptuj, 2015). Svoja dela pa predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah.

E: kaja.urh@gmail.com

ANDREJA ERŽEN je rojena 21. januarja 1969 leta v Ljubljani. Iz slikarstva je diplomirala na ALU v Ljubljani. Do sedaj je imela 18 samostojnih razstav in 41 skupinskih razstav in projektov. Prejela je priznanje za kvaliteto likovnih del na Festivalu likovnih umetnosti Kranj 2013 - ZDSLJU.

E: andreja.erzen@gmail.com

KLAVDIJ TUTTA je rojen 1958 v Postojni. Študiral je na ALU, kjer je zaključil magistrski študij grafike. Imel je preko 200 samostojnih razstav, sodeloval pa na več 350 skupinskih, doma in po svetu. Za svoje delo je prejel 61 domačih in mednarodnih priznanj. Za dosedanje delo je prejel nagrado Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije – Hipo Alpe Adria Bank, Bevkovo nagrado za življenjsko delo na področju slikarstva. V Kranju je prejel veliko Prešernovo plaketo za področje kulture.

E: kgtutta@siol.net W: <http://klavdij-tutta.weebly.com>

MARKO TUŠEK se je rodil 23. avgusta 1964 leta v Kranju. V otroštvu si je ob očetu slikarju pridobil veselje do sveta likovnosti. Obiskoval je SŠOF v Ljubljani. Študij je nadaljeval na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1988 diplomiral pri profesorju Emeriku Bernardu. Na skupinskih in samostojnih razstavah se predstavlja od leta 1986. Njegova dela so vključena v zbirke Moderne galerije, IFC Washington, Gorenjskega muzeja in v razne zasebne zbirke.

E: marko_tusek@t-2.net

KAROL KUCHAR je rojen leta 1952 v Spodnji Besnici pri Kranju. Imel je več kot 60 samostojnih razstav. Sodeloval je na več kot sto skupinskih razstavah doma in v tujini. Prejel je številne nagrade in priznanja (1987 Velika Prešernova plaketa gorenjskih občin, 1995 in 2006 nagradi na Slovenskem bienalu mesta Kranj, ter leta 2014 na 3. Mednarodnem Festivalu likovnih umetnosti Kranj priznanje ZDSLJU za kvaliteto likovnih del).

M: 068 151 055

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ je rojen 4. septembra 1974 leta v Kranju. Študiral na ALUO v Ljubljani, smer kiparstvo, kjer je diplomiral leta 2004 pri prof. Sreču Draganu. Po končanem študiju se je zaposlil v delavnici Lutkovnega gledališča Ljubljana kot oblikovalec lutk - kipar. Študijsko se izpopolnjuje na raznih mojstrskih delavnicah obdelave različnih materialov. Ukvarja se z risbo, kiparstvom in performansom. Živi in ustvarja v Ljubljani.

E: zoran.srdic@gmail.com

PETER MAROLT je doktoriral s temo Pomen likovnosti za arhitekturni prostor. Sedemindvajset samostojnih likovnih razstav, od tega je dvakrat samostojno razstavljal na Madžarskem in v Federaciji BiH, v skupini pa tudi v Avstriji in na Hrvaškem, v nekdanji ZRJ, Franciji, Španiji in Angliji, ter v Galeriji ZDSLJU. Med drugim je prejel tudi Priznanje za kvaliteto likovnih del na mednarodnem festivalu Srečanja 2013 Kranj - ZDSLJU.

E: peter.marolt@fa.uni-lj.si